

ВИВЧЕННЯ ЯКІСТІ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ

Ткаченко Н.О., Червоненко Н.М.

Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя, Україна

tkachenkonat@bk.ru

Для вищих навчальних закладів фармацевтичного спрямування процес удосконалення якості підготовки молодих спеціалістів є постійним і безперервним. Сьогодні неможливо уявити якісного розвитку системи фармацевтичної освіти без тісної співпраці вищого навчального закладу з практичною фармацією. У контексті комунітарної соціальної відповідальності актуалізується їх взаємозв'язок та взаємна відповідальність. Саме, впровадження нових професійних знань і навиків змушує працедавців переоцінити кількісні і якісні вимоги до трудових ресурсів та впровадити в практичну діяльність компетентнісний підхід.

Конкурентоспроможність молодих спеціалістів, яка визначається рівнем професійних компетенцій, попитом на ринку праці та ступенем працевлаштування, відображає усі досягнення й недоліки сучасної системи професійної освіти.

Метою нашої роботи стало вивчення стану якості підготовки молодих спеціалістів, яка є невід'ємною складовою конкурентоспроможності фахівців фармації і показником соціально відповідальної поведінки закладів фармацевтичної освіти і науки (ЗФОН).

Об'єктом досліджень виступили контрагенти фармацевтичного ринку праці, предметом досліджень – процес формування системи показників оцінки якості підготовки провізорів.

Для проведення експерименту спеціально було розроблено анкету. Вона складалась з трьох частин: перша частина – статистичні данні про респондентів: вік, посада, стаж роботи та ін.; друга частина – перелік компе-

тенцій (знань та вмінь) молодого спеціаліста фармації, які необхідно було оцінити практичним фахівцям (роздрібний сегмент галузі); третя частина – перелік чинників, які на думку багатьох науковців та практиків (зібрано на основі контент-аналізу) можуть вплинути на конкурентоспроможність сучасного випускника.

У анкетуванні взяли участь 201 спеціаліст фармації з різних областей України: представники управлінської ланки - завідувачі аптек та їх заступники, менеджери по кадрам, провізори-наставники молодих фахівців.

Експертна оцінка якостей проводилась за шкалою: знання та вміння сучасного молодого спеціаліста фармації оцінювались у «5» – високий рівень знань та вмінь, «4» – достатній рівень знань та вмінь, «3» – задовільний рівень знань та вмінь, «2» – низький рівень знань та вмінь, «1» – незадовільний рівень знань та вмінь.

У результаті анкетування були отримані наступні данні. Перший блок питань «Знання молодого спеціаліста» показав найвищу оцінку експертів зі знань «Правила зберігання та відпуску ліків» (з середнім значенням 4,17), «Права, обов'язки та відповідальність провізора» (4,13) та «Етика ділового спілкування; основи соціології, психології та мотивації праці» (4,1).

Найгірше (в 2,9), спеціалісти оцінили знання з «Міжнародних правил оформлення і здійснення експортно-імпортних операцій по забезпеченню фармацевтичними товарами»; «Безпечних методів утилізації відходів ліків» (3,14), «Організації підприємницької діяльності» (3,39), «Обліку та фінансової звітності в аптечних закладах» (3,48) та «Методів ціноутворення, особливостей ціноутворення на вітчизняні і імпортні лікарські засоби» (3,49). Загальна оцінка професійних знань, якими володіє молодий фахівець після закінчення ВНЗ, становить 3,63. Жодна з позицій першого блоку питань не отримала максимальну оцінку 5 балів.

У другому блоці запитань респонденти оцінювали уміння випускника. Потрібно констатувати той факт, що ні одна з позицій цього блоку питань не отримала максимальну оцінку. Високими оцінками 4,23 та 4,21 експертами оцінені вміння та навички з «Роботи із сучасними комп'ютерними засобами та програмним забезпеченням і застосовувати їх у професійній діяльності й повсякденному житті» та «Дотримання санітарних норм та правил» відповідно.

Найнижчі оцінки отримали: «Здійснення якісного та кількісного хімічного контролю» (3,28); вміння «Проводити безпечну утилізацію відходів ліків у лікарні і аптеці» (3,3); «Виготовлення лікарських форм аптечного та промислового виробництва» (3,35); «Аналізувати правову ситуацію, яка складається, з різних позицій і з урахуванням юридичних процедур. Бачити правові наслідки рішень, які приймаються» (3,42).

Загальна оцінка професійних вмінь та навичок (загально-професійні компетенції), якими володіє молодий фахівець після закінчення ВНЗ, становить 3,75.

Третій блок запитань, який оцінувався експертами – володіння професійно-особистими компетенціями. У цьому блоці питань теж жодний показник не набрав найвищу оцінку «5», однак загальна оцінка професійно особистих компетенцій, якими володіє молодий фахівець після закінчення ВНЗ, є вищою ніж дві попередні загальні оцінки і становить 3,92.

Висновок. Проведена експертна оцінка професійної підготовки сучасного випускника ЗФОН. Дослідження дають змогу описати сучасного випускника фармацевтичного вузу, що працює у роздрібному сегменті фармацевтичного ринку, охарактеризувавши сильні та слабкі сторони професіоналізму. ВНЗ фармацевтичного спрямування слід звернути увагу на позиції, що отримали низьку оцінку з боку експертів та посилити навчальну роботу для покращення якості підготовки майбутніх випускників.